

K. H. Haavisto

Tuntematon vuori

Tuntematon vuori

Nemolle

K. H. Haavisto

Tuntematon vuori

© 2021 K. H. Haavisto

Kannen kuva: K. H. Haavisto

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4750-6

1.

Punainen leija leijui aamuauringon valaisemalla taivaalla. Sen lohikäärmeen muotoinen pää loi varjon jyrkkänä seinämänä kohoavaan vuorensiinään ja sitä laskeutuvan tytön ja pojan selkiin. Leija kohosi korkeammalle, yli ohuena leijuvaan sumun. Lopulta se pakotettiin alaspäin, voimakkaat kädet tarttuivat siihen ja kietoivat rullalle.

Valkean ja oranssinkirjava suuri koira oli noussut teltojen viereltä ylös ja tuijotti kiipeilyköysien varassa vuorensiinää laskeutuvaa tyttöä ja poikaa. He olivat 14-vuotiaita.

”Enää vähän matkaa Tim ja Rebekka! Te jaksatte vielä!” alhaalla seisova mies huusi. Aurinko osui miehen hiuksiin. Valossa ne näyttivät lähes valkoisilta. Leijaa lennättänyt poika harppoi muutamalla askeleella miehen luokse ja varjosti kädellään nähdäkseen paremmin. Hän oli yhtä pitkä kuin mies.

Koira katseli tarkkaavaisena, kun köyden varassa alas tullut poika laski jalkansa maahan. Hän otti kypärän pois. Tummanruskeat kihartuvat hiukset olivat hiestä märät. Vihreät silmät tuikkivat iloisesti ja hän nauroi.

”Ei mitään hätää, Nemo”, poika sanoi. Hän kyykistyi ja rapsutti koiran paksua turkkia.

”Kunpa sinäkin voisit kiipeillä Eric”, tyttö totesi. Häinkin oli tullut alas, huohotti. Silmät olivat täynnä elämää. Hän antoi katseensa kulkea lähes pystysuorana kohoavaa vuorensinämää pitkin. He olivat yhä korkealla, pilvenriekaleita näkyi heidän alapuolellaan olevan laakson yllä sen kylpiessä aamuauringon valossa. Ilma oli kirpeän raikas. Oli alkukesä.

”Ei se mitään Rebekka”, poika sanoi. ”Riittää, että saan olla mukana näillä teidän hulluilla retkillänne.” Hän katsahti tahtomattaan toiseen käteensä. Kahden sormen kohdalla oli vain tyngät, joiden vuoksi hän ei saanut lupaa kiipeillä. Hän oikaisi pitkäksi venähtänyttä vartaloaan ja hieraisi vahingossa poskia, joista tunki tumma parransänki. Hän oli melkein viidentoista, mutta näytti vanhemmalta.

”Tulkaa, aika purkaa teltat. Meillä on vielä pitkä matka takaisin”, mies huusi. Hän oli alkanut irrottaa telttakoukkuja.

”Kyllä me tulemme Pekka”, toinen pojista sanoi. Hän alkoi vastahakoisen oloisesti kulkea sisarensa ja ystävänsä kanssa kohti telttoja. Teltan kohdalla tyttö pysähtyi ja kääntyi äkisti.

”Tänään on kulunut tasan vuosi siitä, kun lähdimme kotoa Tim.”

”Sinun kotisi on nyt täällä Rebekka”, mies sanoi. Tyttö hymähti ja alkoi kiskoa telttakoukkuja. Hänen mielessään kiisi kuvia kuivuuden riuduttumasta kotikylästään Vuorimaassa, josta hän ja kaksoisveljensä Tim olivat vuotta aiemmin lähteneet lähes epätoivoiselle matkalleen koiransa Nemon

kanssa kohti naapurimaata Järvilaaksoa. He olivat kuljettaneet mukanaan pientä pulloa, "tulta", jonka sisältö oli lopulta monien vaiheiden jälkeen saatu ilmaan ja sen ansiosta Vuorimaata piinannut kuivuus oli päättynyt. Rebekka näki matkasta yhä painajaisia.

"Mutta me emme koskaan olisi tavanneet Eriiciä, Siinaa, Pekkaa ja Timohtyä, jos emme olisi lähteneet", Rebekka ajatteli. Oli ollut vähällä, ettei Eric ollut kuollut. Hän oli selvinnyt hengissä Timin ja Rebekan ansioista; asia, jota Eric itse ei tiennyt. *"Eikä hänen tarvitse koskaan tietääkään",* Rebekka päätti rullatessaan makuualustaansa. Telttakoukut hän oli laittanut huolellisesti pieneen pussiin. Tottuneesti hän kiinnitti makuualustan rinkkaansa kiinni. Hän mietti, miten Ericin ja Siinan olisi käynyt, jos Timothy ei olisi ottanut heitä asumaan luokseen. Siina oli Ericin kahdeksanvuotias pikkusisko.

Ericin koti oli tuhoutunut Rimonin kaupungin palossa eikä hänellä ollut sisarensa lisäksi ketään omaisia. Rimonissa hän oli elänyt surkeissa oloissa, lähes heitteillä, eivätkä hienot vaatteet voineet muuttaa alati pälyilevää katsetta ja otsan tuimaa ryppyä.

"Jos en tuntisi Eriiciä, pelkäisin, jos hän tulisi kadulla vastaan", Rebekka mietti. Hän vilkaisi ystäväänsä, jonka t-paita peitti alleen tatuoinnit. Tim ja Eric olivat alkaneet koota telttaa. Ericin tummanruskeat hiukset oli leikattu siististi, mutta pojan katse ja ilme oli välillä niin kova, että ohikulkijat väistivät kadun toiselle puolelle. *"Vaikka en tiedä ketään yhtä auttavaista ja kultaista ihmistä."*

"Teidän kotinne on nyt Järvilaakossa", Pekka sanoi uudelleen. Hän vilkaisi vierellään olevia nuoria.

Rebekka näytti kiinnittäneen kaiken tarmonsensa makuupussiinsa. Tim ja Eric taittelivat telttakangasta.

”Ei minun.”

”Mitä sinä tarkoitat Eric?”

”Minulla ja Siinalla on vain reilu vuosi oleskelulupaa jäljellä. Sen jälkeen meidät voidaan lähettää takaisin Vuorimaahan.”

Mies pysähtyi. Hän tuijotti poikaa.

”Sinähän tiedät, että Timothy tekee kaikkensa, jotta voitte jäädä tänne.”

Eric kohautti välinpitämättömän oloisena olkapäitään. Vapautunut ja iloinen ilme, joka vielä hetki sitten oli valaissut pojan kasvoja, oli kadonnut juron maskin alle.

”Hän on voinut muuttaa mielensä. Timothy ei ole enää pitkään aikaan puhunut koko asiasta.”

”Ole nyt järkevä Eric. Hän tekee kaikkensa, olen varma. Hän haluaa yhä adoptoida teidät. Eivät teidän riitanne ole hänen päättään kääntäneet.”

Eric katsoi miestä vastaamatta. Pojan ilme oli ivallinen. Hän rullasi teltan tiiviiksi ja sulloi sen pussin sisälle. He kiinnittivät teltat, makuualusta ja –pussit rinkkoihinsa ja nostivat ne harteilleen.

”Ehkä sinä voisit vain kysyä Timothyta, miten asia on”, Tim sanoi hiljaa Ericin vierellä, kun he lähtivät laskeutumaan kivien ja heinien peittämään rinnettä alaspäin. Eric hätkähti. Hänen oli vaikea tottua, että Timin ääni tuli lähes hänen korvansa vierestä. Vajaan vuoden aikana poika oli venynyt pituutta ja oli lähes Ericin pituinen. T-paita, joka ennen oli ollut väljä, loppui liian aikaisin vyötäröltä ja housujen lahkeet jättivät nilkkojen ihon paljaaksi. Timin vierellä Eric aina häpesi hienoja vaatteitaan ja olisi

mielellään lahjoittanut ne pois, mutta kun hän ajatteli vanhempia, jotka odottivat Timiä ja Rebekkaa kotona, hän tunsu kateuden piston ja yritti olla ajattelematta, mikä häntä itseään odotti.

Eric pyöritteli vesilasia kädessään. Keittiön pöydän ääressä istuva mies katseli häntä ärtynyt ryppy otsallaan. Mustat hiukset oli kammattu tyylikkäästi taakse. Mies oli avannut kauluspaitansa ylimmän napin ja löysännyt kravattia. Kahvikupista nousi höyryä.

”Retki meni hyvin? Voisit kertoa vähän enemmän Eric”, mies sanoi äkäisesti. ”Olitte Pekan kanssa vuorilla koko viikonlopun. Sinä tiedät, että olisin mielellään tullut mukaan, mutta Tamara...” miehen ääni hukkuu. Tamara oli hänen vaimonsa, Timin ja Rebekan täti. Viimeisten kuukausien ainana Tamaran vatsa oli alkanut pyöristyä. Ericiä lähes oksetti pelkkä ajatus.

”Aiotko anoa minulle ja Siinalle uutta oleskelulupaa, Timothy”, poika töksäytti äkisti. Mies hätkähti.

”Miksi sinä kysyt? Minä aion adoptoida teidät. Ette te sen jälkeen tarvitse oleskelulupia.”

”Kohta on kulunut vuosi. Ehkä sinä olet muuttanut mielesi.”

Eric antoi sormensa liukua pitkin vesilasin reunaa ja painoi lasin reunassa olevaa terävää säröä niin että sattui. Mies nousi pystyyn.

”En minä ole muuttanut mieltäni Eric”, mies sanoi. Hän tuijotti poikaa voipuneena. ”En olisi ikinä uskonut, että elämä kanssasi voi olla näin vaikeaa, mutta en ole koskaan epäröinyt hetkeäkään.”

”Sinä et puhu koko asiasta mitään.”

”Koska en ole halunnut huolestuttaa sinua ja Siinaa! Olen halunnut, että elätte mahdollisimman normaalia elämää. Et tiedä, miten hankalaa Vuorimaan viranomaisten kanssa asioiminen on ollut.” Samassa hän muisti aiemmin päivällä saapuneen kuoren. Hän avasi mustan salkkunsa ja otti esiin ohuen virallisen näköisen kirjekuoren. Eric tarkkaili miehen kasvojen ilmeitä tämän lukiessa.

”Mitä siinä sanotaan?”

Mies oli hetken hiljaa. Hän tuijotti lähes epäuskoinen ilme kasvoillaan edessään istuvaa poikaa ja antoi katseensa vaeltaa takaisin käsissään olevaan paperiin ja sitten takaisin Ericiin. Sanomatta sanakaan hän työnsi kirjeen Ericille.

2.

Rebekan mahaa kouristi. Mitä lähemmäs Tamoria he olivat tulleet palatessaan takaisin vuorilta, sitä voimakkaammaksi tunne oli käynyt. Niin kävi joka kerta. Vain vuorilla hänestä tuntui, että hän saattoi elää ja hengittää. Ehkä Pekka tiesi sen. Ehkä siksi hän lähes joka toinen viikonloppu vei hänet, Timin ja Ericin mukanaan vuorille. Nemo oli aina mukana. Koira kulki heidän perässään kaikkialle. Timothy sanoi aina haluavansa tulla mukaan, mutta hän ei koskaan tullut. Häiden jälkeen hän ei ollut sanonut enää mitään.

Ulko-ovi kävi. Rebekan äiti avasi oven ja sisään astui hoikka nuorehko nainen banaanilaatikko kädessään. Laatikko oli täynnä ruokaa. Rebekka tiesi, mistä ruoka oli peräisin. He saivat kirkolta avustusruokaa joka kuukausi.

”Älkää vain sanoko Tamaralle”, oli heidän isänsä sanonut. Tamara osti jo kaikki Rebekan vaatteet. Kuultuaan, että tytölle oli naurettu koulun pihalla, oli Tamara ottanut Rebekan mukaansa kaupungille.

”Minun veljeni tytär ei kulje liian lyhyissä housuissa”, oli hän sanonut, mutta Tamarakin katseli hintalappuja. Tim sai kaikki vaatteensa Ericiltä. Poika suorastaan tyrkytti niitä, Rebekka arveli, että Ericin oli vieläkin vaikea ottaa vastaan Timothyn ja Tamaran ostamia vaatteita ja tavaroita.

”Kiitos tuhannesti”, äiti sanoi. Hän kuulosti väsyneeltä. Äiti oli biologi, tutkija.

”Kukaan ei ota minua töihin”, oli äiti sanonut katkerana.

”Sinä olit yksi ryhmäsi parhaita!” oli isä huudahtanut.

”Siitä on yli kolmetoista vuotta. Minä olen vain hoitanut lampaita, kutonut ja kerännyt yrttejä. Ei kukaan ota minua töihin. Viimeistään kun he kuulevat, että olen Vuorimaasta, en saa edes vastausta.” Äidin ääni oli kuulostanut katkeralta. Monen kuukauden jälkeen hän oli saanut töitä kaupan kassalta. Siihen asti heidän oli ollut pakko lainata rahaa Tamaralta ja isovanhemmilta. Heidän isänsä oli saanut opettajan töitä yliopiston ensimmäisten vuosikurssien opiskelijoiden parissa, vain joitakin tunteja, mutta silti.

Rebekka antoi katseensa kiertää kodissa, jossa he olivat asuneet syksystä lähtien. Kodin ikkunoista näkyi avara nurmikenttä ja kaunis terassi, jossa yläkerrassa asuva talon omistaja usein istui juomassa teetä. Heillä oli kolme huonetta ja keittiö, jääkappi ja televisio. Koko Rebekan ja Timin elämän aikana ei heidän perheensä ollut omistanut yhtä mukavaa taloa, mutta koskaan ennen hän ei ollut kokenut olevansa yhtä köyhä. Asuessaan ilman vesijohtoja ja sähköjä pienessä vuoristokylässä Vuorimaassa, he olivat olleet perhe muiden joukossa. Täällä he olivat muukalaisia, köyhiä tunkeilijoita, jotka erottuivat kuin huutomerkit rikkaiden Järvilaaksolaisten joukosta.

”Ehkä meidän olisi pitänyt mennä asumaan jonnekin muualle”, oli heidän äitinsä sanonut kerraan. Isä ei ollut sanonut mitään.

Isä ei muutenkaan sanonut paljon. Hän nukkui huonosti ja oli muuttunut ärtyisäksi. Ennen niin iloinen ja nauravainen mies hermostui pienestä, pyysi anteeksi ja hermostui taas. Pari kuukautta vankeutta Vuorimaassa oli muuttanut miestä. Joskus Rebekka kuuli, miten isä itki.

”Tämä ei voi jatkua näin”, oli isä sanonut lopulta hiljaa. Heidän isovanhempansa olivat tulleet avuksi, he olivat jostain löytäneet terapeutin ja hänen luonaan isä kävi joka viikko. Jossain vaiheessa kevättä isä oli alkanut nukkua.

Rebekasta tuntui usein, että hän ja Tim olivat muuttuneet näkymättömiksi. He toivat kotiin hyviä todistuksia. Se tuntui riittävät vanhemmille. Eikä Rebekka halunnut rasittaa jo ennestään rasittuneita mieliä ja kertoa, miten itku kurkussa oli tullut luokaktoverin syntymäpäiviltä kotiin.

”Minä en osannut puhua siellä mitään”, hän oli sanonut Timille. ”Muut tytöt puhuivat vain pojista, merkkivaatteista ja matkoista. En tiedä niistä mitään. Minulla ei ole mitään yhteistä heidän kanssaan.”

Eikä Rebekkaa enää kutsuttu mukaan. Hän ei puhunut muille eivätkä muut puhuneet hänelle.

”Minä luulen, että jonkun vanhemmat olivat pakottaneet heidät pyytämään minut pelaamaan”, oli Tim puuskahtanut oltuaan ulkona luokkansa poikien kanssa. Se oli tapahtunut syksyllä. ”Hetimit, kun vain avasin suuni, alkoivat toiset virnistellä. Toista kertaa en sinne menel!” Tim oli puristanut käsiään nyrkkiin ja Rebekka oli istunut sanattomana veljensä vierellä. Nemo oli tullut ja painanut päänsä pojan syliin.

Koulun pihalla he olivat aina kaksin ellei Eric liittynyt heidän joukkoonsa. Eric oli vuotta vanhempi. Siinä missä Tim ja Rebekka kokivat olevansa näkymättömiä, Ericin koko olemus kirkui, ettei hän sopeutunut eikä edes halunnut sopeutua. Eric ei puhunut koskaan toisten nuorten kanssa, katseli vain kulmat kurtussa. Joskus Rebekka aavisti, että toiset pelkäsivät häntä, kukaan ei koskaan naureskellut Ericille selän takana, kukaan ei koskaan pyytänyt häntä mihinkään. Poika istui jurona koulun aidalla ja Rebekka tiesi, että tunneilla Eric vain istui pakotettuna eikä koskaan osallistunut mihinkään.

”Tuo poika tekee minut hulluiksi!” oli Tamara lähes kirkunut heidän isälleen. ”Hän ei edes yritä. Timohty yrittää kaikkensa, mutta poika ei vaivaannu edes avaamaan kirjoja”

Eikä Eric olisi saanut kouluaan suoritettua ellei olisi lähes joka ilta tullut heidän luokseen ja opiskellut Timin ja Rebekan isän avustuksella. Joskus Rebekka mietti, että Eric halusi vain pois kotoaan.

Puhelin soi.

”Tamara pyytää meidät illalliselle”, Rebekan äiti sanoi.

”Tänäänkö?” Rebekka nousi hämmästyneenä pystyyn. Ikkunasta hän näki Timin tulevan takaisin molempien koirien, Lumin ja Nemon kanssa. ”Vastahan me kävimme siellä.”

”Ehkä he haluavat kertoa jotain. Hän kuulosti niin omituiselta puhelimessa.”

He menivät Tamaran ja Timothyn luokse kävellen. Nemo ja Lumi jolkottivat vierellä. Lumin valkoinen turkki näytti likaiselta, se oli kierinyt metsässä,

vanha koira. Nemolla oli alkanut näkyä kuononpäässä harmaata.

”Minä olen kattanut ulos”, Tamara sanoi ottaessaan heidät hymyillen vastaan. Hän oli yhtä tyylikäs kuin aina. Kaunis tummansininen hame laskeutui suuren vatsan yllä ja korosti sen muotoja. Musta tukka oli kiharrettu ja vihreitä silmiä korosti tumma raja. Hän tervehti veljeään halaamalla, vaikka kainolosauvojensa takia Leonardin oli vaikea vastata halaukseen. Hänen toinen jalkansa oli amputoitu vuosia sitten polven yläpuolelta.

Pekka viittilöi heille iloisesti pihalta. Hänetkin oli kutsuttu.

”Mehän olemme kaikki täällä”, Rebekka sanoi ilahtuneena. Eric seisoj Pekan vieressä ja Timothy kantoi viimeisiä tarjoiluvateja ulos Tamaran kanssa. ”Missä Siina on?” Samassa hän näki tytön. Siina purjetti ulos vaaleat pitkät hiukset letitettynä taitavalle kampaukselle. Oli kuin koko seurue olisi äkkiä tullut paremmalle tuulelle jo pelkän tytön näkemisestä. Siina hymyili ja nauroi ja halasi tulijoita silmät sädehtien. Aivan ensimmäiseksi hän tervehti Nemoa.

”Miten Siina tekee tuon?” Rebekka ajatteli. Sanomaton hellyys ja ilo täytti hänen mielensä.

”En ole koskaan tavannut lasta, joka näin luontevasti sopeutuu uuteen luokkaan”, oli tytön opettaja sanonut hämmästyneenä ensimmäisessä vanhempainkeskustelussa. Siina oli vain astunut koulun pihalle ja ollut hetkessä toisten tyttöjen ympäröimänä. Tytön ilo oli tarttuvaa. Hänelle sateli kutsuja syntymäpäiville, kylään ja harva se päivä oli talo täynnä iloista tyttöjen kikatusta. Siinan

puheesta kuuli vain vienosti, että hän ei puhunut täysin Tamorissa puhuttavalla murteella.

”Hän on ihmeellinen lapsi”, sanoi balettikoulun opettaja. Siina kuuli sen ja hymyili. Siinan kohdalla vanhempien suut kääntyivät hymyyn, kukaan ei puhunut ”sopeutumisvaikeuksista”, ”posttraumaattisesta stressireaktiosta” eikä ”umpimielisyydestä.”

”Ilman Siinaa meitä pidettäisiin toivottomina tapauksina”, oli Tim sanonut kerran hiljaa, kun he olivat kuunnelleet musiikkia Ericin huoneessa. ”Eikö sinua haittaa, että hän kutsuu Tamaraa äidikseen ja Timothyä isäkseen?” hän oli kysynyt.

”Ei tietenkään”, oli Eric vastannut melkein hämmästyneenä. ”Pääasia, että Siina on onnellinen.”

”Jos en olisi itse nähnyt, miten hän katsoi sisartaan ja puhui hänelle, en olisi koskaan antanut tyttöä pojan mukaan”, oli yksi Siinan ystävien vanhemmista sanonut kerran Tamaralle. ”Ei voisi koskaan uskoa, että he ovat sisaruksia.”

”Siina on Ericille kaikki kaikessa”, oli Tamara vastannut. Hän tiesi kyllä, millainen poika oli sisarensa seurassa. Siina olikin ainoa asia, josta hän ja Eric olivat samaan mieltä.

”Minä ja Eric olemme tehneet jälkiruuan”, Siina sanoi ylpeänä istuessaan keikkuvalla puutarhatuolille. He istuivat kauniissa suihkulähteiden ja ruusupensaiden täyttämässä puutarhassa. Ilman täytti iloinen puheensorina. Timothy oli loistava isäntä. Tamara istui hänen vierellään Siina toisella puolellaan. Leonard ja Lilian Curie olivat pöydän toisella puolella lastensa kanssa.

Timin ja Rebekan kesälomamatka
Vuorimaahan muuttuu painajaiseksi.
Vanhojen ystävien tapaaminen saa aikaan tapahtumaketjun,
jonka seurauksena ei kukaan enää ole entisensä.

Vaarallinen matka on itsenäinen jatko-osa kirjalle Tulenviejät.
Sen päähenkilöksi nousee menneisyytensä kanssa painiva Timin
ja Rebekan ystävä Eric - eikä ilman Timin ja Rebekan koiraa
Nemoa tätäkään matkaa tehtäisi.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi